

men paa den anden Side have vi troøstet os med, at der foreligger forskjellige Udtalelser og forskellige Lovforslag fra den høie Regjering selv, som tyde paa, at den opfatter dette Spørgsmaal noget anderledes, at den ikke principielt er utilbøieligt til at yde en saadan Hjælp. Man vil jo maaske indvende, at Fattigunderstøttelse er Noget, som maa vedkomme Kommunerne og ikke Andre. Jeg skal dertil sige, at Forskjellen mellem de Anliggende og de Udgifter, som bør paahvile Kommunerne, og de, som bør paahvile Staten, er i Virkeligheden ikke saa ganske let at drage. Ganske vist kan der med Lovgivningen i Haanden om hvert enkelt Spørgsmaal med Bestemthed siges, om den Udgift nu skal afholdes af Kommunekassen eller paahvile Statskassen, men man vil ikke ud af et Forholds Natur egentlig talt kunne begrunde, at de Udgifter, som foranlediges ved dette Forhold, udelukkende skulle afholdes af den ene Klasse eller den anden. Vi skulle ogsaa se, at i Praxis er der ikke fulgt noget saadant aldeles bestemt Princip om, hvad der er kommunale Udgifter, og hvad der er Statsudgifter. Vi have en hel Mængde Anliggende, hvor disse Udgifter ere delte, idet Kommunen overtager Noget deraf og Staten det Andet. Det have vi haft ved Kommunikationsvæsenet, ved Veivæsenet. De større Landeveie, der tidligere have været under Statskassen, er nu gaaet over til Kommunekasserne, og det vil ikke være vanskeligt at paavise andre Forhold, hvor noget Lignende er indtraadt: Udgiften er gaaet over fra den ene Klasse til den anden, eller Staten er traadt hjælpende til i Forhold, hvor det var vanskeligt for Kommunerne selv at klare sig. Skolevæsenet er jo f. Ex. lige saadan delt. Vi have de saakaldte høiere Skoler; de ere udelukkende et Statsanliggende, og vi have Almueskolerne, som udelukkende er et Kommuneanliggende og Mellem-skoler, som er et Kommuneanliggende, men som faar Statsunderstøttelse. Det er altsaa ikke let at sige aldeles bestemt, hvor Grændsen ligger mellem, hvad Staten bør afholde af Udgifter, og hvilke der absolut bør paahvile Kommunerne. Hvad selve Fattigforjærgelsen angaar, have vi ogsaa Statstilskud i visse Tilfælde. Vi have f. Ex. det Tilfælde, at naar en Mand eller en Person bliver syg og ikke selv er i Stand til at bære Omkostningerne ved Kur og Pleie, maa han under almindelige Forhold henvende sig til Kommunen, der maa afholde alle disse Omkostninger, der, som vi alle vide, kunne være meget betydelige. Men hvis en saadan Person bliver angrebet af den Sygdom, man kalder Sinds-syge, bliver han jo for en billig Betaling,

som Kommunen erlægger til Statskassen, helbredet, eller der bliver gjort Forsøg derpaa, idet Kur og Pleie bliver afholdt paa Statskassens Regning mod en saa billig Godtgjørelse af Kommunen, at Staten — det kan man dristigt sige — udreder det Væsentligste dertil. Det er altsaa ligefrem Fattighjælp, som ydes den Vedkommende, men som deles mellem Stat og Kommune. Den Sidste betaler det, som efter Reglementet skal betales for den Syge paa Sindsygeanstalten. Hvad Sinds-sygeanstalten koster mere, end dette Bidrag kan udgjøre, afholder Statskassen. Vi vide, at vore Sindsygeanstalter koste meget betydelig. Vi se altsaa, at det ikke er noget Ukjendt, at Staten træder støttende til ved at lette Kommunerne Byrden ved Fattigvæsenet. Vi have endvidere set forelagt Lovforslag fra den nuværende Regjering, som tyde paa, at den aldeles ikke er utilbøielig til at gaa ind paa en saadan Hjælp overfor Kommunerne. Der blev i Hjørring forelagt af den høitærede Finansminister et Forslag om Told- og Skibsafgifter, hvori der foresloges en Forhøielse af Brændevinsafgiften, og dermed fulgte den Bestemmelse, at det, som indkom i Statskassen ud over det, som Brændevinsafgiften havde udgjort gennemsnitlig i de sidste 5 Aar, skulde fordeles mellem de Fattiges Kasser omkring i Kommunerne, og det motiveredes ved, at der var en vis indre Forbindelse mellem Fattigdommen indenfor Kommunerne og Brændevinsforbrugets Størrelse. For saa vidt den Hjælp da skulde tilflyde de Fattiges Klasse, er der et lidt løierligt Tjellsyn i dette Forslag. Hvis der i det af mig nævnte Toldforslag havde staaet, at det af dette ventede Overskud skulde gaa ind i Kommunekassen, havde det været mere korrekt, thi der bestaar ganske vist en indre Forbindelse mellem Brændevinsafgiftens og Fattigbyrdens Stigning. Man vil ved at gaa den Vej have lavet, hvad man kunde kalde en selvregulerende Maskine. Jo mere Folk drikker, des mere stiger selvfølgelig Fattigbyrden, men

Rettelser.

- Sp. 1190, S. 13 f. n.: „Forholdstalsvalgmaaden“. læs: „den ophøvede Valgmaade“.
- 1191, S. 27 f. n.: „Kandidaterne komme“, læs: „en Kandidat kommer“.
- 1191, S. 5 f. n.: „Amsterdam“, læs: „Antwerpen“.